

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

ELEANOR SHARPSTON

prednesené 22. decembra 2008¹

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný francúzskou Conseil d'État sa týka prístupu k informáciám o mieste uskutočnenia súboru terénnych pokusov s geneticky modifikovanými organizmami (ďalej len „GMO“), ak sa príslušné orgány domnievajú, že v prípade zverejnenia týchto informácií môže existovať riziko narušenia verejného poriadku.

3. Starosta na túto žiadosť neodpovedal. Pán Azelvandre preto podal na výbor pre prístup k úradným dokumentom návrh na začatie konania. Výbor vydal súhlasné stanovisko k sprístupneniu verejného oznámenia a prvej strany sprievodného prefektúrneho listu, vydal však zamietavé stanovisko k sprístupneniu záznamu o vysadení a mapy uskutočnených terénnych pokusov, a to z dôvodu, že také sprístupnenie by mohlo nepriaznivo ovplyvniť súkromie a bezpečnosť dotknutých farmárov. Výbor rozhodol o neprípustnosti žiadosti o sprístupnenie dokumentov týkajúcich sa uvoľnení uskutočnených v roku 2004.

Skutkové okolnosti

2. V apríli 2004 požiadal pán Azelvandre starostu obce Sausheim v súvislosti s každým terénnym pokusom s GMO na území tejto obce o sprístupnenie verejného oznámenia, záznamu o vysadení² a sprievodného prefektúrneho listu. Tiež požiadal o zaslanie informačného spisu o každom novom terénnom pokuse s GMO v rámci obce na rok 2004.

4. Starosta sprístupnil verejné oznámenia týkajúce sa piatich terénnych pokusov vykonaných na území obce a sprievodné prefektúrne listy vzťahujúce sa na dva z nich. Pán Azelvandre následne podal žalobu na Tribunal administratif v Štrasburgu, ktorý zrušil implicitné rozhodnutie starostu o zamietnutí prístupu k prefektúrnej korešpondencii týkajúcej sa ostatných troch terénnych pokusov a k záznamom o vysadení (okrem informácií o menách) týkajúcim sa piatich terénnych pokusov, pričom starostovi nariadil tieto dokumenty zverejniť.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Vo francúzštine „fiche d'implantation“.

5. Obec sa proti rozhodnutiu Tribunal administratif v Štrasburgu odvolala na Conseil d'État. Conseil d'État položila Súdnemu dvoru nasledujúce otázky:

údajov z katastra nehnuteľností o mieste uvoľnenia?“

„1. Znamená výraz ‚miesto, kde sa uvoľnenie‘ geneticky modifikovaných organizmov ‚vykoná‘, teda miesto, ktoré nemôže byť podľa ustanovení článku 19 smernice Rady 90/220/EHS z 23. apríla 1990 o zámernom uvoľňovaní geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia³ považované za dôverné, parcelu zapísanú v katastri nehnuteľností alebo širšiu zemepisnú oblasť zodpovedajúcu katastrálnemu územiu obce, na ktorej území sa uvoľnenie uskutoční, alebo ešte širšiu oblasť, ako je kantón alebo departement?“

2. Za predpokladu, že pojem miesto sa má vykladať tak, že označuje parcelu zapísanú v katastri nehnuteľností, môže výhrada ochrany verejného poriadku alebo iných dôverných údajov chránených zákonom brániť na základe článku 95 [ES] alebo smernice 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí⁴ alebo na základe všeobecných zásad práva Spoločenstva zverejneniu

Úvodné poznámky

Uplatniteľná právna úprava

6. Pán Azelvandere podal svoju žiadosť v apríli 2004. V tom čase už bola smernica 90/220/EHS (ďalej len „smernica 90/220“) nahradená smernicou 2001/18/ES (ďalej len „smernica 2001/18“)⁵ a smernica 2003/4/ES (ďalej len „smernica 2003/4“) ešte nenahradila svoju predchodkyňu, smernicu Rady 90/313/EHS (ďalej len „smernica 90/313“).⁶

7. Preto navrhujem, aby Súdny dvor pri odpovedi na otázku položenú Conseil d'État

3 — Ú. v. ES L 117, s. 15.

4 — Ú. v. EÚ 2003 L 41, s. 26; Mim. vyd. 15/007, s. 375.

5 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 77).

6 — Smernica Rady zo 7. júna 1990 o slobode prístupu k informáciám o životnom prostredí (Ú. v. ES L 158, s. 56; Mim. vyd. 15/001, s. 402).

vychádzal zo smernice 2001/18⁷ a smernice 90/313.⁸ Ako jasne vyplynie z textu nižšie, medzi relevantnými ustanoveniami starších a novších smerníc nie je vo väčšine prípadov nijaký rozdiel, takže úvahy, ktoré v týchto návrhoch vyjadrím, by sa uplatnili *mutatis mutandis* aj na smernice 90/220 a 2003/4.

Právna úprava

Ustanovenia Zmluvy

Typ uvoľnenia

8. Zo znenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako aj zo spisu vnútroštátneho konania jasne vyplýva, že dotknuté uvoľnenia sú terénnymi pokusmi, ktoré spadajú do pôsobnosti časti B smernice 2001/18.

10. Článok 95 ods. 4 ES stanovuje:

9. Okrem toho vnútroštátny súd poskytol Súdnemu dvoru identifikačné čísla týchto terénnych pokusov. Správy o terénnych pokusoch⁹ uvádzajú, že pokusy sa týkajú kukurice, ktorá je v zmysle definície uvedenej v prílohe III „vyššou rastlinou“, patriacou do taxonomickej skupiny *spermatophytae* (vytvárajúce semeno). Informácie, ktoré sú požadované od ohlasovateľa, sú preto vymedzené v prílohe III B.

„Ak po prijatí zosúladovacích opatrení Radou... členský štát, z dôležitých dôvodov uvedených v článku 30... považuje za nevyhnutné zachovať vnútroštátne ustanovenia, upovedomí o nich Komisiu a uvedie dôvody ich zachovania.“

7 — Namiesto smernice 90/220.

8 — Namiesto smernice 2003/4.

9 — Prístupné na:

http://www.ogm.gouv.fr/experimentations/evaluation_scientifique/cgb/avis_rapports/rapport_activite_1998/rapport_activite_1998.pdf.

11. Dôvodmi uvedenými v článku 30 ES sú verejná bezpečnosť, ochrana zdravia a života ľudí a zvierat alebo rastlín a ochrana priemyselného alebo obchodného vlastníctva.

Smernica 2001/18

prostredím s cieľom poskytnúť im vysokú úroveň bezpečnosti.“

12. Smernica 2001/18 upravuje uvoľnenie GMO do životného prostredia.¹⁰ Stanovuje postupy, ktoré sa musia dodržiavať v prípade, že úmyslom subjektu je uskutočniť zámerné uvoľnenie GMO do životného prostredia.

15. Tento opis zahŕňa terénne pokusy s GMO.

13. Článok 1 stanovuje, že cieľom smernice je „aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov a chrániť ľudské zdravie a životné prostredie, v prípade... zámerného uvoľnenia geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia...“.

14. Článok 2 bod 3 definuje „zámerné uvoľnenie“ ako:

16. Smernica 2001/18 pozostáva zo štyroch častí a niekoľkých príloh. Časť A vymedzuje povinnosti členských štátov pri povoľovaní zámerného uvoľnenia GMO do životného prostredia. Časti B a C obsahujú ustanovenia týkajúce sa postupu povoľovania zámerného uvoľnenia na iné účely, ako je umiestnenie na trh (časť B), a na účely umiestňovania GMO na trh ako výrobkov alebo vo výrobkoch (časť C). Časť D uvádza niekoľko záverečných ustanovení, ktoré sú rovnako ak ustanovenia v časti A všeobecne platné. Prílohy presnejšie vymedzujú povinnosti stanovené v hlavných častiach smernice.

„... akékoľvek úmyselné zavedenie GMO alebo kombinácie GMO, pre ktoré sa nepoužili žiadne kontrolné opatrenia na ohraničenie ich kontaktu s obyvateľstvom a životným

17. V časti A upravuje článok 4 všeobecný postup povolenia, ktorý musia všetci ohlasovatelia dodržiavať. Konkrétne stanovuje:

¹⁰ — Smernica 2001/18 zrušila smernicu 90/220 s účinnosťou od 17. októbra 2002.

„1 ... GMO je možné zámerne uvoľniť alebo umiestniť na trh iba v súlade s časťou B, alebo s časťou C.

v článku 6. Podľa relevantných ustanovení tohto článku:

...

2. Ktorákoľvek osoba predtým, ako predloží ohlásenie podľa časti B alebo časti C, vyhodnotí environmentálne riziko. Informácie, ktoré sú potrebné, aby sa mohlo vykonať posúdenie environmentálnych rizík, sú stanovené v prílohe III.

„1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 5 [ktorý sa týka liečiv pre ľudí a ich zložiek], ktorákoľvek osoba pred uskutočnením zámerného uvoľnenia GMO alebo kombinácie GMO predloží ohlásenie príslušnému orgánu členského štátu, na ktorého území sa má uvoľnenie uskutočniť.

...

2. Ohlásenie uvedené v odseku 1 má obsahovať:

4. Členské štáty vymenujú príslušný orgán a orgány zodpovedné za vykonanie požiadaviek tejto smernice. Príslušný orgán preverí ohlásenia podľa časti B a časti C, pokiaľ ide o súlad s požiadavkami tejto smernice, a preverí, či sa posudzovanie stanovené v odseku 2 náležite vykonáva. ...“

a) technickú dokumentáciu s informáciami, ktoré sú špecifikované v prílohe III, ktoré sú potrebné k posúdeniu rizík zámerného uvoľnenia GMO alebo kombinácie GMO pre životné prostredie...

18. Časť B upravuje postup štandardného povoľovania pre ohlasovateľov, ktorí si želajú uskutočniť (okrem iného) terénne pokusy s GMO. Postup je podrobne opísaný

...

8. Ohlasovateľ môže uvoľniť GMO iba vtedy, keď obdržal písomný súhlas príslušného orgánu a spĺňa všetky podmienky, ktoré stanovuje tento súhlas.

mácie, ktorých zverejnenie by mohlo poškodiť jeho konkurenčné postavenie, ktoré sa preto budú považovať [ktoré by sa preto mali považovať — *neoficiálny preklad*] za dôverné. V takýchto prípadoch sa musí dať oprávnené [overiteľné — *neoficiálny preklad*] zdôvodnenie.

...

19. Časť D obsahuje dve ustanovenia, a to článok 25 a článok 31 ods. 3, z ktorých pre vnútroštátne orgány vyplývajú povinnosti týkajúce sa informácií získaných počas procesu povoľovania.

3. Po rokovaní s ohlasovateľom príslušný orgán rozhodne, ktoré informácie sa majú považovať za dôverné a informuje ohlasovateľa o svojich rozhodnutiach.

20. Článok 25 upravuje dôverné zaobchádzanie s informáciami predloženými príslušným orgánom podľa postupu stanoveného v časti B. Podľa tohto článku:

4. V žiadnom prípade sa nepovažujú za dôverné [nasledujúce — *neoficiálny preklad*] informácie, keď sa predložia podľa [okrem iného článku 6]:

„1. Komisia a príslušné orgány nevyzradia tretím stranám žiadne dôverné informácie, ktoré sa ohlásili alebo vymenili podľa tejto smernice a ochránia práva k duševnému vlastníctvu, ktoré sa týkajú obdržaných údajov.

2. Ohlasovateľ môže v ohlásení predkladanom podľa tejto smernice označiť infor-

— ... miesto uvoľnenia...“¹¹

11 — Toto ustanovenie zodpovedá článku 19 smernice 90/220, ktorý predstavuje základ prvej otázky položenej Súdnemu dvoru zo strany Conseil d'État. Relevantné ustanovenia tohto článku sa nezmenili.

21. Článok 31 ods. 3 upravuje povinnosť zverejnenia vzťahujúcu sa na členské štáty. Podľa tohto článku:

sa uvoľnenia geneticky modifikovaných vyšších rastlín.

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 2 a bodu A 7 prílohy IV,[¹²]

23. Bod E prílohy III B označuje informácie týkajúce sa miesta uvoľnenia, ktoré majú vyžadovať príslušné vnútroštátne orgány. Osobitne bod 1 časti E spresňuje, že ohlasovateľ musí zverejniť „umiestnenie a rozsah miest uvoľnenia“.¹³

a) členské štáty vytvoria verejné registre, do ktorých sa zaznamená miesto uvoľnenia GMO podľa časti B.“

Smernica 90/313/EHS

22. Pokiaľ ide o prílohy smernice, tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa vzťahuje len na prílohu III. Táto príloha spresňuje informácie, ktoré majú byť ohlásené vnútroštátnym orgánom počas postupu povoľovania. Je rozdelená na dve časti. Časť A upravuje informácie požadované pri ohláseniach týkajúcich sa zámerného uvoľnenia iných GMO ako vyšších rastlín. Časť B upravuje informácie požadované pri ohláseniach týkajúcich

24. V relevantnom čase upravovala smernica 90/313 prístup k environmentálnym informáciám, ktoré sú uložené u verejných orgánov členského štátu.¹⁴

12 — Obe sa týkajú ohlásení podľa časti C.

13 — Naopak, ustanovenie prílohy III A časti III bodu B 1 označujúce informáciu o umiestnení, ktorá má byť predložená v prípade prihlášok GMO, ktoré nie sú vyššími rastlinami, používa formuláciu „geografické umiestnenie a topografický údaj miesta [navrhovaného uvoľnenia]“. Túto formuláciu používa aj smernica 90/220.

14 — Bola nahradená smernicou 2003/4 s účinnosťou od 14. februára 2005.

25. Článok 1 tejto smernice stanovuje, že cieľom je „zabezpečiť slobodu prístupu k informáciám o životnom prostredí, ktoré majú verejné orgány, a ich rozširovanie a stanoviť základné požiadavky a podmienky, za ktorých by sa mali sprístupňovať“.

prístup k informáciám o životnom prostredí. Tento článok znie:

26. Článok 2 písm. a) definuje pôsobnosť smernice. Podľa tohto článku:

„1. S výnimkou ustanovenou týmto článkom musia členské štáty zabezpečiť, aby sa od verejných orgánov požadovalo sprístupňovanie informácií týkajúcich sa životného prostredia akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe na požiadanie a bez preukazovania dôvodu.

„Na účely tejto smernice:

...

a) ‚informácie týkajúce sa životného prostredia‘ znamenajú akékoľvek dostupné informácie... o stave vôd, ovzdušia, pôdy, živočíchov, rastlín, krajinného a prírodného prostredia a o činnostiach... a opatreniach, ktoré na tieto zložky nepriaznivo vplývajú alebo môžu vplývať, a o opatreniach, ktoré sú určené na ich ochranu, vrátane správnych opatrení a programov environmentálneho riadenia.“

2. Členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosť o takéto informácie bude zamietnutá, ak má dosah na:

...

27. Článok 3 smernice 90/313 určuje rámec, v rámci ktorého majú členské štáty umožniť

— verejnú bezpečnosť,

...

Prvá otázka

- materiál, ktorého zverejnenie by viedlo k zvýšenej pravdepodobnosti, že životné prostredie, ktorého sa týka, bude v dôsledku zverejnenia poškodené.

...“

30. Smernica 2001/18 nie je smernicou „o prístupe k informáciám“. Jej hlavným účelom je stanovenie harmonizovaného právneho rámca, v rámci ktorého môžu členské štáty povoľovať uvoľnenie GMO do životného prostredia. Stanovuje podmienky na hodnotenie možných rizík v každom konkrétnom prípade. Opatrenia vyplývajúce zo smernice majú za cieľ zabezpečiť bezpečný (a účinný) rozvoj priemyselných výrobkov využívajúcich GMO.¹⁵

Konanie

28. Obec Sausheim, francúzska, grécka, holandská a poľská vláda, ako aj Komisia predložili písomné a ústne vyjadrenia na konaní 18. októbra 2008.

Posúdenie

29. Cieľom prejudiciálnej otázky je objasniť vzťah medzi smernicami, ktoré upravujú uvoľnenie GMO do životného prostredia, a smernicami, ktoré upravujú prístup k informáciám o životnom prostredí týkajúcim sa tohto uvoľnenia.

31. Na tento účel smernica stanovuje pre každý subjekt, ktorý má v úmysle uvoľniť GMO, povinnosť poskytnúť informácie príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa má navrhované uvoľnenie uskutočniť. Cieľom poskytnutia týchto informácií je umožniť uvedeným orgánom uskutočniť účinné posúdenie environmentálnych rizík predtým, ako rozhodnú o tom, či povolia, aby ohlasovateľ uviedol svoje GMO do kontaktu so životným prostredím.

¹⁵ — Pozri odôvodnenie č. 7.

32. Keď majú príslušné orgány informácie potrebné na kvalifikované rozhodnutie o povolení alebo nepovolení uvoľnenia a keď k tomuto rozhodnutiu dospeli, smernica 2001/18 im ukladá isté sekundárne povinnosti v súvislosti s ďalším použitím informácií predložených ohlasovateľom.

33. Jednou z takýchto povinností je povinnosť zverejnenia.¹⁶ Povinnosť informovať verejnosť je však skôr doplňujúcou povinnosťou, ako povinnosťou, ktorá vzniká samostatne.

34. Ďalej bližšie preskúmam štruktúru a obsah smernice.

35. Subjekt, ktorý si želá uvoľniť GMO do životného prostredia, je podľa článku 6 povinný predložiť príslušnému vnútroštátnemu orgánu ohlásenie a dokumentáciu s informáciami, aby tento orgán mohol dospieť ku kvalifikovanému rozhodnutiu o povolení alebo nepovolení uvoľnenia.

16 — Odôvodnenia Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, 2161 UNTS 447, výrazne odrážajú zásadu, podľa ktorej je transparentnosť žiadateľná bez ohľadu na skutočnosť, že väčšia časť verejnosti nie je vedeckými odborníkmi.

36. Článok odkazuje na prílohu III. Táto príloha uvádza informácie, ktoré musí ohlasovateľ predložiť. Patrí medzi ne i miesto uvoľnenia.

37. V prejednávanej veci je relevantné znenie prílohy III B.¹⁷

38. Bod E 1 prílohy III B stanovuje, že ohlasovateľ musí príslušné orgány informovať o „umiestnení a rozsahu miest uvoľnenia“.

39. Kým príloha III A (vzťahujúca na GMO, ktoré nie sú vyššími rastlinami) spresňuje, že ohlasovateľ musí príslušné orgány informovať o „geografickom umiestnení a topografickom údaji“ zamýšľaného miesta uvoľnenia, príloha III B poskytuje menej konkrétnu definíciu.

40. Zdá sa mi, že vysvetlenie spočíva v cielei ohlasovacieho spisu. Ohlasovateľ je povinný predložiť príslušným orgánom informácie,

17 — Pozri body 8 a 9 vyššie.

ktoré tieto orgány požadujú, aby mohli pred povolením uvoľnenia uskutočniť posúdenie environmentálnych rizík.¹⁸

v článku 6 a podrobne opísané v prílohe III, nezverejňovali.

41. Skutočná miera presnosti, ktorú budú uvedené orgány vyžadovať, sa bude líšiť z prípadu na prípad.¹⁹ V niektorých prípadoch je možné uskutočniť uspokojivé posúdenie environmentálnych rizík, ak je umiestnenie označené na úrovni kantónu alebo obce. V iných prípadoch môžu byť postačujúce len presné údaje o označení miesta.²⁰

44. Článok 25 ods. 4 stanovuje obmedzenia tohto nároku na ochranu. Tento článok osobitne určuje, že pred verejnosťou nemôže byť v *žiadnom prípade* utajené „miesto uvoľnenia“.

42. Keď príslušné orgány získajú informácie potrebné na uskutočnenie posúdenia environmentálnych rizík, a ak je to vhodné, uvoľnenie povolia, smernica obsahuje doplnujúce ustanovenia o následnom použití týchto informácií.²¹

43. Článok 25 upravuje niekoľko dôvodov, na základe ktorých môže ohlasovateľ požiadať vnútroštátne orgány, aby informácie, ktoré poskytol počas postupu povoľovania, uvedené

45. Podľa mňa je výraz „miesto uvoľnenia“ v článku 25 opisnou formuláciou, ktorá sa musí vykladať tak, že odkazuje na informácie o umiestnení, ktoré boli v každom konkrétnom prípade požadované zo strany vnútroštátnych orgánov na účely posúdenia environmentálnych rizík počas postupu povoľovania.

18 — Pozri článok 4 ods. 2 smernice 2001/18.

19 — Prístup z prípadu na prípad je uvedený v odôvodneniach č. 18 a 19.

20 — Holandská vláda správne poznamenáva, že miera presnosti, ktorá sa má dodržať pri označení umiestnenia, nevyhnutne nezodpovedá nomenklatúre pozemku. „Parcela“ môže byť malá alebo dosť veľká. Nomenklatúra sa v jednotlivých členských štátoch odlišuje. Tieto skutočnosti tiež podporujú názor, podľa ktorého sa má príloha III B vykladať tak, že mieru presnosti vyžaduje podľa toho, čo je potrebné na posúdenie environmentálnych rizík.

21 — Dve z týchto ustanovení, teda články 9 a 24, sa uplatňujú bez toho, aby bol dotknutý článok 25. Tieto ustanovenia preto nie sú na účely tohto prejudiciálneho konania relevantné.

46. Keďže článok 25 je všeobecne platný, je logické, že jeho odsek 4 používa všeobecný pojem „miesto uvoľnenia“, aby sa mohol

uplatniť na situácie, v ktorých je pre potreby posúdenia environmentálnych rizík postačujúce menej presné určenie miesta, ako aj na situácie, v ktorých je nutné predložiť údaje o geografickom umiestnení a topografický údaj.²²

47. Preto nemôžem súhlasiť s tým, že pojem „miesto“ poskytuje členským štátom mieru voľnej úvahy, aby mohli nájsť rovnováhu medzi verejnou bezpečnosťou a právom verejnosti na prístup k informáciám.²³

48. Článok 25 ods. 4 by sa mal vykladať v tom zmysle, že členský štát je povinný zverejniť akúkoľvek informáciu o mieste, ktorú má k dispozícii v zmysle prílohy III. Vo všeobecnejšom zmysle slova spočíva povinnosť vyplývajúca pre príslušné vnútroštátne orgány zo smernice 2001/18 vo zverejnení informácií, ktoré získajú na účely uskutočnenia posúdenia environmentálnych rizík a poskytnutia

povolenia na uvoľnenie (len s výnimkou osobitných dôvodov dôverného zaobchádzania stanovených v článku 25 ods. 1).

49. Výklad, ktorý navrhujem, má dva dôsledky. Po prvé vnútroštátne orgány nemôžu byť povinné zverejniť informácie, ktoré nemajú.²⁴ Po druhé, ak tieto orgány získajú informácie (aj v priebehu postupu povoľovania), ktoré nie sú potrebné na účely posúdenia environmentálnych rizík, tieto informácie nebudú spadať do pôsobnosti prílohy III, a preto nie sú povinné ich v zmysle smernice 2001/18 sprístupniť informujúcemu sa subjektu.²⁵

50. Článok 25 nemožno vykladať tak, že funguje ako filter pri zverejňovaní informácií o mieste. Skôr sa domnievam, že tento článok je potrebné vykladať týmto spôsobom. Z článku 25 ods. 1 vyplývajú pre Komisiu a príslušné orgány členského štátu dve povinnosti: povinnosť nesprístupniť tretím osobám „dôverné informácie, ktoré sa ohlásili alebo vymenili podľa tejto smernice“, a povinnosť chrániť práva duševného vlastníctva týkajúce sa získaných údajov. Článok 25 ods. 2 a 3 následne upravuje postup, na základe ktorého

22 — Jednotlivé jazykové verzie smernice 2001/18 poukazujú na systematické používanie všeobecného výrazu v článku 25 ods. 4. Pozri napríklad holandskú, francúzsku, nemeckú, anglickú a španielsku verziu, ktoré uvádzajú miesto alebo umiestnenie uvoľnenia a neodkazujú konkrétne na lokalitu alebo lokalitu uvoľnenia.

23 — Rovnako odmietam tvrdenie francúzskej vlády, že skutočnosť, že väčšina členských štátov zvolila len zverejnenie miesta uvoľnenia v širšom zmysle, poukazuje na to, že zákonodarcu mal v úmysle vymedziť článok 25 ods. 4 ako článok, z ktorého vyplýva miera voľnej úvahy.

24 — Informácie, ktoré musia mať, sú vymedzené povinnosťou členských štátov účinne realizovať svoje úlohy posúdenia environmentálnych rizík.

25 — Môžu však byť povinné ich zverejniť podľa smernice 90/313; pozri bod 58 a nasl.

sa určí rozsah materiálu, ktorý má byť chránený. Z toho vyplýva, že pri tomto postupe uplatňujú príslušné orgány svoj úsudok.²⁶ Z uplatnenia úsudku vyplýva určitá diskrečná právomoc.

členské štáty „vytvoria verejné registre, do ktorých sa zaznamená miesto uvoľnenia GMO podľa časti B“.²⁷ Bolo by zjavne nemožné túto povinnosť splniť, ak by informácie o mieste uvoľnenia mohli byť predmetom dôverného zaobchádzania v zmysle článku 25 ods. 1.

51. Na druhej strane článok 25 ods. 4 presne stanovuje, čo *nemôže* byť považované za dôverné. Tu je diskrečná právomoc alebo uplatnenie úsudku vylúčené. Vnútroštátne orgány nemajú právo filtrovať informácie uvedené v článku 25 ods. 4 a rozhodnúť, ktorá časť (napríklad) plánov na monitorovanie GMO a plánov zásahu v prípade naliehavosti nemá byť zverejnená. Naopak, je výslovne stanovené, že takéto informácie sa nemajú „v žiadnom prípade“ považovať za dôverné. Podľa mňa, ak príslušné orgány získali na základe ohlasovacieho konania informácie na účely uskutočnenia posúdenia environmentálnych rizík spadajúce do kategórie uvedenej v článku 25 ods. 4, nemajú pri spracovaní týchto informácií nijakú diskrečnú právomoc. Tieto informácie nemôžu byť dôverné.

53. Dospela som preto k záveru, že podľa smerníc 90/220 a 2001/18 sú príslušné orgány členských štátov povinné dať verejnosti k dispozícii informácie o mieste uvoľnenia, a to v rovnakej miere presnosti, aká bola potrebná na účely uskutočnenia posúdenia environmentálnych rizík v rámci postupu povoľovania.

Druhá otázka

52. Tému, že osobitne miesto uvoľnenia nesmie byť v žiadnom prípade dôverné, podporuje aj znenie článku 31 ods. 3 písm. a). Toto ustanovenie stanovuje, že

54. Na rozdiel od smernice 2001/18 (ktorá sa týka najmä postupu povoľovania bezpečného uvoľnenia GMO) špecifickým cieľom smernice 90/313 — ako vyplýva z jej názvu — je zabezpečiť verejnosti prístup k environmentálnym informáciám, ktoré sú uložené u rele-

26 — Pozri znenie článku 25 ods. 3: „... rozhodne, ktoré informácie sa majú považovať za dôverné.“

27 — Výraz „miesto uvoľnenia“ uvedený v článku 31 by sa mal vykladať v súlade so zásadami použitými pri výklade tohto výrazu v článku 25 ods. 4 ako miesto, ktoré je ohlasovateľ povinný v zmysle prílohy III oznámiť príslušným vnútroštátnym orgánom.

vaných orgánov členského štátu. Rámec smernice umožňuje prístup k informáciám, pričom na základe niekoľkých výnimiek dovoľuje členským štátom za istých okolností zamietnuť ich zverejnenie.

záujmy ohlasovateľa), kým článok 3 smernice 90/313 predstavuje iný právny základ (okrem iného verejná bezpečnosť). Toto tvrdenie neodráža ani systém smernice 2001/18, ani vzájomné pôsobenie tejto smernice a smerníc o prístupe k informáciám o životnom prostredí.²⁹

55. Cieľom týchto smerníc je poskytnúť prístup k informáciám, ktoré *by* inak *neboli* zverejnené. Cieľom nie je zabezpečiť ďalší právny základ na obmedzenie verejného prístupu k informáciám, ktoré *by* inak *boli* zverejnené.²⁸

58. Smernica 90/313 sa stáva relevantnou, keď orgány členského štátu majú viac informácií, ako sú povinné v zmysle smernice 2001/18 zverejniť.³⁰ Žiadosť o prístup k takýmto informáciám možno podať podľa vnútroštátnych ustanovení preberajúcich smernicu 90/313.

56. Členský štát sa pri zamietaní prístupu k informáciám, ktoré by mali byť v zmysle smerníc 2001/18 a 90/220 verejnosti k dispozícii, nemôže dovoľávať ustanovení smerníc 90/313 a 2003/4.

59. Členský štát sa však potom pri odôvodnení zamietnutia zverejniť informácie o mieste uvoľnenia môže dovoľávať dôvodov uvedených v článku 3 ods. 2 smernice 90/313

57. Preto odmietam tvrdenie predložené obcou Sausheim a francúzskou, gréckou a poľskou vládou, že článok 25 smernice 2001/18 predstavuje určitý právny základ na obmedzenie zverejnenia (duševné vlastníctvo, hospodárska súťaž, hospodárske

29 — Ďalej pozri moje návrhy vo veci C-345/06, Heinrich, ktorú v súčasnosti prejednáva Súdny dvor, v bodoch 55 až 58, v ktorých vyjadrujem podobné názory na systémový vzťah medzi článkom 254 ES a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

30 — Napríklad za predpokladu, že na účely posúdenia environmentálnych rizík neboli potrebné informácie o zemepisnom určení zamýšľaných terénnych pokusov, ale ohlasovateľ ich v rámci svojej žiadosti podľa prílohy III B napriek tomu predložil.

28 — Pozri odôvodnenia č. 1, 2, 5 a 9 tejto smernice.

za predpokladu, že sú splnené ostatné podmienky tohto článku. Obmedzenie prístupu na základe verejnej bezpečnosti (čo je jeden z dôvodov uvedených v článku 3 ods. 2) by sa podľa mňa vzťahovalo na okolnosti, za ktorých by zverejnenie konkrétneho miesta uvoľnenia viedlo k jeho nezákonnému zničeniu.

60. Som si vedomá toho, že výklad, ktorý som navrhla, za istých okolností spôsobí, že členské štáty nebudú mať inú možnosť, ako zverejniť presné miesto uvoľnenia. Francúzska a holandská vláda na pojednávaní Súdnemu dvoru pripomenuli, že podrobné zverejnenie miesta uvoľnenia môže viesť k zničeniu úrody. Ak by bolo takéto ničenie výrazne rozšírené, mohlo by to viesť k pomalému rozvoju GMO. Tieto vlády uviedli, že represívne opatrenia, ku ktorým sa pristúpilo po uvedenom ničení, akými sú napríklad trestné sankcie za ničenie úrody, neboli proti „ekobojovníkom“ nevyhnutne účinné.

61. Umožnenie prístupu k informáciám môže znamenať nevyhnutnosť akceptovania väčšieho rizika nižšej bezpečnosti. Nájdienie rovnováhy medzi propagáciou a rozvojom GMO a zvyšovaním prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí v prípade, že zo skúsenosti vyplýva neudržateľnosť existujúcej rovnováhy, je a naďalej zostáva možnosťou zákonodarcu Spoločenstva.

62. Okrem toho článok 95 ES³¹ umožňuje členskému štátu, ktorý čelí mimoriadne vážnemu problému s verejným poriadkom, aby zachoval vnútroštátne ustanovenia stanovujúce prísnejšie obmedzenia verejného prístupu k podrobnejším informáciám o uvoľnení GMO do životného prostredia. Ak by členský štát túto možnosť využil a systematicky by zverejňoval menej podrobne definované údaje o mieste, presnejšie informácie, ktoré by si ponechal, by spadali do pôsobnosti smernice 90/313. V tom prípade by mal členský štát možnosť odmietnuť zverejnenie na základe výnimky verejnej bezpečnosti uvedenej v týchto smerniciach.

63. Každý členský štát, ktorý si želá takýmto spôsobom zachovať svoje vnútroštátne opatrenia, však musí konať podľa povinného postupu uvedeného v článku 95 ES. Francúzska vláda túto možnosť nevyužila.³²

64. Napokon nepoznám nijakú všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorej by sa príslušné orgány mohli dovolávať pri odôvodnení odmietnutia zverejnenia dotknutých informácií. V priebehu konania žiaden účastník konania, ktorý predložil pripomienky, neuviedol nijakú takúto zásadu a už vôbec sa jej nedovoľoval.

31 — Zmluvný základ smernice 2001/18. Smernica 90/220 má svoj základ v článku 100a Zmluvy ES (predchodca článku 95 ES).

32 — V tejto súvislosti poukazujem na to, že francúzsky zákonodarca nedávno prijal zákon č. 2008-595 z 25. júna 2008 (JORF č. 148 z 26. júna 2008, s. 10218), ktorý stanovuje francúzskym orgánom povinnosť zverejniť presné miesto uvoľnenia GMO.

Návrh

65. Preto navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na dve prejudiciálne otázky položené Conseil d'État takto:

1. „Miesto“, kde sa vykoná uvoľnenie geneticky modifikovaných organizmov, ktoré podľa článku 25 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS, nemôže zostať dôverné, predstavuje miesto označené v ohlásení odovzdanom príslušným orgánom členského štátu podľa postupu vyplývajúceho z článku 6 tejto smernice.
2. Pri odmietnutí zverejnenia informácií o mieste, ktorých zverejnenie je podľa smernice 2001/18 povinné, sa členské štáty nemôžu dovoliavať výnimiek týkajúcich sa ochrany verejnej bezpečnosti uvedených v smernici Rady 90/313/EHS zo 7. júna 1990 o slobode prístupu k informáciám o životnom prostredí.